



Tato recenze se bude zabývat nedávno publikovanou esejí „Podstata fašismu“ italského právníka a filosofa Giorgia Locchiho žijícího v letech 1923-1992.

V této zdařilé esejí Locchi popisuje fenomén fašismu v širších souvislostech. Čtenář ocení hlavně schopnost autora vyvarovat se ideologických náhledů a kliše poplatných dnešní době, ve které není pro posuzování historie, především blízké, místo pro výzkum „bez emocí“, ať už jsou vyvolané současným mainstreamem humanitních věd uměle či do jaké míry jsou vlastně vůbec skutečné. Recenze se dotýká především eseje samotné, ale v knize je uveden i rozhovor, který vede s Locchim Marco Tarchi. Mnoho o myšlenkách autora napoví.

Z eseje jsem vybral tematiku, která by čtenáře našich stránek mohla zajímat. Věřím, že tento esej se také dostane do rukou historiků a politologů. Co bychom mohli zvláště dnes vytýkat humanitním vědcům, je posuzování historie dle politických objednávek. Autor ve vztahu k analýze fašismu kritizuje především neakceptování principu „sine ira et studio“ (bez hněvu a zaujatosti), který je pro skutečné a upřímné chápání jakékoliv problematiky apriorním pro její pozdější platnost. Je zajímavé, že v tomto si cení některých marxistů.

Fašismus rozhodně chápe jako širší hnutí založené na opačném myšlenkovém a filozofickém diskursu, než který byl v době rodících se demokracií – tedy v jedné z fází egalitarismu, který nazývá surhumanismus (nadlidství). Je to autorův termín, který se projevuje právě tzv. konservativní revolucí ve dvacátém století. Do konservativní revoluce však oproti jiným vědcům staví i fašismus a národní socialismus. Nevyhýbá se také kritice Julia Evoly ze strany jeho výkladu fašismu, který je značně zužující. Jen poznamenávám, že díla Evoly nejsou určena pro všechny čtenáře a tudíž chápání Evolova jazyku je závislé na předchozím vhledu. Váží si interpretace projevů surhumanismu u A. Romualdiho, který tyto jevy surhumanismem zastřešuje a odhaluje jejich podobu pomocí jiného časového klíče (nelineární chápání času u fašistů). Vyvrací také falešný mýtus některých surhumanistů o chápání času jako cyklického vývoje.

V metapolitické rovině reflektuje nesporný vliv teoretiků surhumanismu F. Nietzscheho a R. Wagnera. Jejich burčující díla ve vztahu k egalitářské společnosti posuzuje jako fundamentální pro vznik pozdější materiální podoby surhumanismu – tedy fašismu a celé konservativní revoluce. Srovnává také vztah surhumanismu k fašismu a marxistickou teorii k praxi, kde je v prvním případě duchovní a nadlidská spojnice a v druhém případě to je více racionální a

intelektuální varianta.

Co je velmi podstatné pro pochopení eseje, je odhalení mainstreamového diskursu, který dominuje do dnešní doby, tzv. egalitářského diskursu, jež zahrnuje demokracii, liberalismus, socialismus, komunismus, ale také žido-křesťanství. Všechny tyto derivace a materiální podoby egalitarismu vedou dle autora k degeneraci a úpadku. Vše započato poslední zmíněnou žido-křesťanskou tradicí.

Neopomíná hraniční či hybridní formy surhumanismu, které přežívají v deformovaných podobách v rámci egalitářské konformity. Jsou to např. v dnešní Evropě různé krajně pravicové a nacionalistické strany.

Svým způsobem se zastává pragmatických či realistických postojů fašistů a nacistů, kteří se museli smířit s hospodářskou a politickou realitou doby, na rozdíl od salónních a aristokratizujících myslitelů konzervativní revoluce, kteří fašismu a nacismu vytýkali např. biologický rasismus, antisemitismus či preference mas (Spengler, Jünger, Schmitt a další). Analyzuje vztah mýtu a jazyka, kdy antitetické novotvary z pohledu egalitářského diskursu získávají nový smysl a tvoří tak i nový mýtus (význam) a na něho navazující mytémy. Nietzscheho odmítnutí této rovnostářské dialektiky je např. dobře shrnuto v jeho díle *Mimo dobro a zlo*. Tudíž si uvědomuje metafyzické pozadí slov a nikoliv jejich materiální – diskursivní význam, kterému slouží. Zmiňuje i národně socialistického myslitele Alfreda Rosenberga, který tvrdil, že povrchní materie slov nemůže obelhat ty, kteří vědí (silná iracionální složka chápání tehdejších neologismů).

Soudí, že fašismus také není možné posuzovat dle současných historických či politologických diskursivních kategorií – tedy nalevo, napravo či do středu. Fašismus je zcela mimo tento systém.

Znovu akcentuje na nacismu možnost uvést surhumanistické principy do reality oproti teoriím van den Brucka, Spenglera či Jüngera, které zůstaly jen „na papíře“.

Oprávněně kritizuje naprosté odsouzení surhumanistického principu v současném diskursu rovnostářství, předně neschopnost vědců tyto jednorozměrné „brýle“ odhodit nejen v posuzování jevu zvaný fašismus. Po porážce fašismu v Evropě popisuje také potlačování jakýchkoliv surhumanistických projevů a využití současného rovnostářského diskursu některými surhumanisty jako možnost přežití. Vyjádřil se v duchu, že dědictví fašismu způsobilo lidem vyznávající surhumanismus uvržení do podzemí, s čímž se dá souhlasit.

Chci však zdůraznit především vztah konzervativní revoluce k fašismu a nacismu dle Locchiho, poněvadž dle něho se nejedná o vztah dvou či tří doktrín, ale pro praxi nepodstatně rozdílné projevy metapolitického surhumanismu. Dle jeho chápání jsou ideologie nacismu a fašismu ve středu konzervativní revoluce a jsou ideologiemi a politikami činu a nikoliv jen projevem intelektuálního vzdoru. Za pozornost stojí také informace, že surhumanistický diskurs reflektuje egalitářský jako reálný jev v čase a prostoru oproti egalitářskému, který surhumanistický přístup zcela popírá (považuje jej za nemoc a patologickou odchylku, kdežto



surhumanistický diskurs svého konkurenta vnímá jako přístup „včerejška“, avšak reálně existujícího).

Pro mnohé toto dílo může být pobuřující, ale pro některé čtenáře inspirativní v tom ohledu, že tzv. objektivní realita - jak je nám mnohdy účelově a výchovně jednostranně předkládána, se dá chápat zcela nekonvenčně s velkou dávkou odborného a racionálního nadhledu, neboť ten je podstatou skutečné objektivity.

Recenze byla převzata z webu Červenobílí.cz.